

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/1405/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112208294
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6112208294.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Česká republika, s. r. o., so sídlom Praha 4, Novodvorská 994, IČ: 25 117 483, Česká republika, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti odporkyni S. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. G., Q. XXXX/X, t. č. I., K. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Advokátska kancelária Svidník, Ul. Sov. Hrdinov 163/66, o zaplatenie 210.091,33 CZK s prísl., na odvolanie navrhovateľa a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 10C/186/2012 - 148 zo dňa 09. júla 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 210.091,33 CZK s prísl. na základe zmluvy o úvere zo dňa 01. 11. 2007, ktorú s odporkyňou uzavrel právny predchodca navrhovateľa. Okresný súd konal v neprítomnosti odporkyne a s vedľajším účastníkom na strane odporkyne. Vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania vzhľadom na to, že k splatnosti uplatnenej pohľadávky došlo 31. 03. 2008 a návrh bol podaný na súde až 29. 03. 2012. Následkom dovolania sa premlčania práva je zánik subjektívnej vymáhateľnosti nároku s tým, že premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Hoci navrhovateľ uplatnil nárok zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súd premlčaciu dobu neposudzoval podľa § 387 a nasl. Obchodného zákonníka, ale podľa § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka, lebo mal za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere podlieha zákonu č. 258/2001 Z. z. a pri spotrebiteľských úveroch nejde o vzťah medzi podnikateľmi ako typický obchodno-závazkový vzťah. Vzhľadom na špeciálnu úpravu tohto vzťahu zákonom o ochrane spotrebiteľa, zákonom o spotrebiteľských úveroch a § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. 12. 2007, t. j. v čase uzavretia zmluvy, súd posúdil premlčanie podľa Občianskeho zákonníka. Uplatnený nárok sa stal splatný 31. 03. 2008, návrh bol uplatnený na súde 28. 03. 2012, pričom premlčacia doba márne uplynula 31. 03. 2011. Námietku premlčania vzniesol vedľajší účastník, lebo jeho postavenie umožňuje takú námietku podať, navyše odporkyňa sa k námietke pripojila.

O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, s tým, že úspešná odporkyňa náhradu neuplatnila. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne súd náhradu trov konania nepriznal z dôvodu neúčelnosti trov právneho zastúpenia, čo odôvodnil tým, že vedľajší účastník eviduje ako svojich členov aj osoby s právnickým vzdelaním a navyše má možnosť získať podporu ministerstva. Ak sa rozhodol využiť právne služby advokáta, má ich znášať z vlastných prostriedkov. K splnomocneniu advokáta dochádza v množstve obdobných prípadov, po oznámení vstupu do konania a bez vedomosti o veci si okamžite uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia. Posudzovaná vec nebol zložitý spor, úkony právneho zástupcu sa zhodovali s množstvom jeho vyjadrení v obdobných veciach.

Proti výroku rozsudku, ktorým okresný súd návrh zamietol, podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý namietal nesprávne právne posúdenie veci. Tvrdil, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa, ktorým bola Česká spořitelna, a. s., Praha, IČO: 45 244 782, a odporkyňou vznikol obchodný záväzkový vzťah podľa § 497 až 507 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v Českej republike. Podľa § 397 uvedeného zákona je premlčacia doba 4 roky. Na použitie Obchodného zákonníka odkazuje čl. 29 VOP Českej spořitelny, a. s.. Okresný súd na prípad vôbec neaplikoval právny poriadok Českej republiky a svoje rozhodnutie žiadnym spôsobom z tohto hľadiska neodôvodnil. Prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu je iba preskúmateľné rozhodnutie. Navrhovateľ ďalej pripojil rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo 1750/2010 z 31. 10. 20012, sp. z. 32Cdo 3337/2010 z 24. 07. 2012, podľa ktorých ustanovenia o premlčaní v Občianskom zákonníku nemožno považovať za ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Posudzovaná zmluva o úvere je absolútnym obchodom, na ktorý sa vzťahuje právna úprava Obchodného zákonníka Českej republiky. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie alebo zmeniť a návrhu vyhovieť a priznať náhradu trov konania.

Odvolanie podal aj vedľajší účastník proti výroku, ktorým mu okresný súd nepriznal náhradu uplatnených trov konania. Poukázal na to, že každý účastník má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, a v tej súvislosti aj na § 137 OSP. Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/200/2012 z 08. 08. 2012, podľa ktorého právne kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka zastúpeného advokátom, v ktorom vzniesol námietku premlčania, čo bolo dôvodom zamietnutia návrhu, nemožno považovať za neúčelne vynaložené trovy. Podľa rozhodnutia toho istého súdu, sp. zn. 16Co/291/2013 z 03. 07. 2013, pokiaľ navrhovateľ vyvoláva spory na obdobnom skutkovom a právnom základe, nie je možné vytykať právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka, ktorý v záujme efektívnej ochrany spotrebiteľa využije obdobné prostriedky ochrany. Skutočnosť, že vedľajší účastník vystupuje v určitých typoch sporov nie je sama o sebe dôvodom, pre ktoré by neboli v týchto konaniach jeho trovy vynaložené účelne. Navrhol rozhodnutie okresného súdu zmeniť a priznať náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka sa vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že vedľajší účastník musí byť sám schopný poskytnúť v súdnych konaniach právnu pomoc, čo vyplýva z podstaty existencie združenia, ktorého účelom je ochrana spotrebiteľa. Nie ja vylúčené, aby priamo poskytovalo právne služby spotrebiteľom. Vedľajší účastník v konaní odporcu nezastupuje. Konaním vedľajšieho účastníka dochádza k zvyšovaniu trov, na čo okresný súd prihliadol, keď náhradu trov nepriznal.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací odvolanie prejednal v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1, 2 OSP odvolaním napadnuté rozhodnutie podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pretože okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav a nesprávne právne vec posúdil.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Okresný súd založil svoje rozhodnutie na tom, že právny nárok navrhovateľa je premlčaný podľa § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka platného v Slovenskej republike, pričom sa vôbec nezaoberal úverovou zmluvou, z ktorej sa odvíja posúdenie právneho vzťahu účastníkov konania. Preto ani neposudzoval, že úverová zmluva č. 3355191823 bola uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa Českou spořitelnou, a. s. a odporkyňou v Brne dňa 01. 11. 2007, pričom aj z obsahu tejto zmluvy vyplýva, že právne vzťahy účastníkov, ktoré boli založené touto zmluvou, sa riadia právnym poriadkom Českej republiky, a to Obchodným zákonníkom, prípadne právnymi normami na ochranu spotrebiteľa platnými v Českej republike. Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie iba z hľadiska právnej úpravy predpisov na ochranu spotrebiteľa v Slovenskej republike. Nevysporiadl sa s tým, či vzhľadom na právnu úpravu v Českej republike môže predpisy platné v Slovenskej republike priamo aplikovať.

Navrhovateľ sa v odvolaní domáhal, aby sa na jeho pohľadávku, ktorá má základ v zmluve o úvere, posúdenej okresným súdom ako spotrebiteľská zmluva, vzťahovala 4 ročná premlčacia lehota v zmysle Obchodného zákonníka, ktorá ku dňu podania návrhu na súde neuplynula.

Okresný súd v ďalšom konaní urobí záver, podľa akej právnej úpravy posúdi práva účastníkov konania, ktoré boli založené zmluvou o úvere č. 3355191823 z 01. 11. 2007 (č. l. 19 - 21), na základe ktorej Česká spořitelna, a. s. Brno, poskytla odporkyni hotovostný úver vo výške 150.000,- Kč podľa § 497 a nasl. Obchodního zákonníku (platného v Českej republike).

Bude zisťovať, či sa úverový vzťah podľa práva platného v ČR považuje za spotrebiteľský vzťah a posúdi podmienky ochrany spotrebiteľa podľa českého právneho poriadku.

Pokiaľ by okresný súd nepoužil predpisy na ochranu spotrebiteľa podľa českej právnej úpravy, mohol by aplikovať slovenský právny poriadok iba z dôvodu výhrady verejného poriadku. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že podľa ustanovenia § 10 ods. 4 zák. č. 97/1963 o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom záväzkové vzťahy súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou sa spravujú slovenským právnym poriadkom, ibaže právo, ktoré by bolo inak rozhodné, poskytuje spotrebiteľovi lepšiu ochranu jeho práv.

Navrhovateľ uplatňuje celý nedoplatok z predčasne ukončenej zmluvy ku dňu postúpenia pohľadávky 25. 08. 2009 v sume 210.091,33 CZK. Z výzvy na zaplatenie dlhu zo dňa 05. 03. 2008 vyplýva, že banka ako právny predchodca navrhovateľa vyzval odporkyňu na úhradu dlžnej pohľadávky v sume 8.448,- Kč do 30. 03. 2008, s tým, že nasledujúci deň po márnom uplynutí uvedenej lehoty banka považuje za splatný celý zostatok úveru s príslušenstvom. Nebolo sporné, že splatnosť pohľadávky nastala 31. 03. 2008.

Zmluvou o postúpení pohľadávky bol na navrhovateľa prevedený splatný zostatok úverovej pohľadávky banky (istina a príslušenstvo), pričom aj na zmluvu o postúpení pohľadávky sa vzťahuje § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka platného v Českej republike.

Okresný súd bude preto zisťovať, či právna úprava postúpenia pohľadávky v čase uzavretia zmluvy bola odlišná od právnej úpravy v SR a aké to má prípadné dôsledky na posúdenie veci.

Vývoj rozhodovacej činnosti súdov a právnej úpravy pri ochrane spotrebiteľa, ktorého považuje za „slabšieho“ voči dodávateľovi, čo vyžaduje jeho zvýšenú ochranu, má svoj odraz v právnej úprave § 52 až 54 Občianskeho zákonníka. Do ochrany spotrebiteľa by súdy v Slovenskej republike nemohli vstupovať, pokiaľ by platil záver, že úverová zmluva je upravená v Obchodnom zákonníku, a že podľa tejto právnej úpravy treba posudzovať aj ostatné právne vzťahy, napr. po postúpení bankovej pohľadávky na subjekt, ktorý nie je banka. Postúpením pohľadávky banky na iný podnikateľský subjekt totiž zanikajú prípadné obmedzenia, ktoré vylučujú právne posúdenie spotrebiteľskej zmluvy (napr. podľa § 1 ods. 2 písm. e) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, sa tento zákon nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru do 200 EUR a nad hodnotu 20 000 EUR). Potom nie je udržateľný ani záver, že právny vzťah sa riadi výlučne právnou úpravou Obchodného zákonníka, ktorý upravuje právne vzťahy medzi podnikateľmi, nie so spotrebiteľmi. Okrem toho, na právny vzťah zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy sa v zmysle § 52 ods. 2 veta tretia Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení, ktorý platí v Slovenskej republike, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. V uvedenej výslovnej právnej úprave bol vyjadrený doterajší vývoj ochrany spotrebiteľa a rozhodovacia prax súdov v spotrebiteľských veciach, v dôsledku čoho tiež nie je možné trvať na komplexnej právnej úprave Obchodného zákonníka, ktorá sa prednostne uplatní medzi podnikateľmi. Naviac, ani zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v žiadnom ustanovení neodkazoval na podporné použitie Obchodného zákonníka.

Z obsahu návrhu a jeho príloh vyplýva, že pôvodný veriteľ vyhlásil splatnosť úveru a jeho príslušenstva k 31. 03. 2008 a že navrhovateľ podal žalobu na súde 28. 03. 2012. Pretože bola podaná námietka premlčania, bude povinnosťou okresného súdu znovu sa zaoberať touto námietkou, ale najskôr bude jeho povinnosťou urobiť záver, podľa ktorej právnej úpravy bude posudzovať právny vzťah, ktorý vznikol medzi navrhovateľom a odporkyňou po postúpení pohľadávky z hľadiska právnej úpravy premlčania. Až po vyriešení tejto otázky môže posúdiť, či na námietku premlčania prihliadne, či sa premlčanie pohľadávky uplatnenej právnym nástupcom veriteľa riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka (platného v Českej republike alebo Slovenskej republike).

O trovách doterajšieho konania bude okresný súd znovu rozhodovať v novom rozhodnutí o veci samej (§ 222 ods. 3 OSP). Pri rozhodovaní o trovách konania sa bude zaoberať účelnosťou jednotlivých úkonov právnej služby z hľadiska ich obsahu a významu pre objasnenie skutkových a právnych okolností posudzovanej veci. V tej súvislosti by mal okresný súd prihliadnuť na to, ktorým podaním odporkyňa vzniesla námietku premlčania.

Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.